FREINET KINDCENTRUM DE TANDEM: KENNISMAKING MET DE FREINETTECHNIEK

WERELDORIËNTATIE: ONDERZOEKEND LEREN

Waarom is het gras groen?
Praten vissen met elkaar?
Waarom mag ik niet meespelen?
Hoe werkt een lamp?
In welke huizen wonen de mensen in Afrika?
Hoe leefden de ridders?
Wanneer is het vakantie?
Waarom stijgt de zee?
....

Wereldoriëntatie: waarom en wat?

Kinderen zijn van nature uit nieuwsgierig en zitten boordevol vragen over zichzelf, de anderen en hun omgeving. Ze gaan hun omgeving meer en meer exploreren en hun identiteit ontwikkelen in relatie tot anderen.
Wereldoriëntatie pikt hierop in en wil de leef- en belevingswereld van kinderen helpen verruimen, verdiepen en inzichtelijk maken.
Wereldoriëntatie nodigt kinderen uit om hun omgeving waar te nemen, te verkennen, te onderzoeken, te ordenen en te duiden. Wereldoriëntatie laat kinderen vaardigheden verwerven om goed met zichzelf, anderen en de wereld om te gaan en helpt een kritisch-creatieve houding te ontwikkelen tegenover zichzelf, anderen en de wereld.

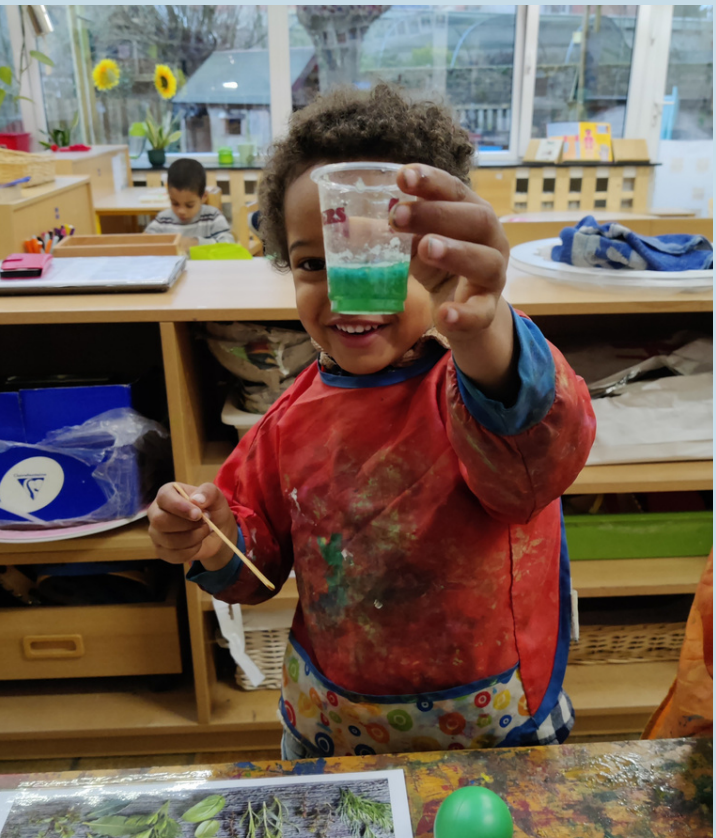

Hoe sluit dit aan bij de visie van Freinet, Malaguzzi, Pikler en Gordon?

- Freinet, Malaguzzi en Pikler vertrekken allen vanuit een krachtig kindbeeld. Een kind dat iets bereikt door zelfstandig te onderzoeken en experimenteren verwerft een heel andere kennis dan een kind dat een kant en klare oplossing krijgt aangeboden.
- Freinetonderwijs richt zich op het ervaringsgericht leren vanuit de leefwereld van het kind. Kinderen krijgen de kans om te experimenteren en op verkenning te gaan in de wereld om hen heen. Ze onderzoeken en ontdekken nieuwe dingen, technieken en materialen. Het één volgt het andere op, waardoor onderzoekend leren nooit ophoudt. Het versterkt de kennis en vaardigheden en dient als fundament voor een volgende leermoment.
- Doordat de onderzoeksvraag steeds vanuit het kind of de groep komt, is de betrokkenheid en motivatie van de kinderen groot.
- Onderzoekend leren stimuleert explorerend gedrag bij kinderen en geeft ruimte aan hun natuurlijke nieuwsgierigheid.
- Al van bij de allerkleinsten laten we kinderen onderzoekend spelen en leren. Kinderen ontdekken zo hun interesses, voorkeuren, mogelijkheden en grenzen. Door de vrijheid om zelf te kunnen spelen, ontwikkelt het kind zelfbewustzijn en voelt het zich competent.
- Door actief en creatief te onderzoeken leren kinderen met al hun zintuigen gericht waarnemen. Ze leren verbanden leggen, plannen en uitvoeren, oplossingen bedenken voor een probleem, …
- Kinderen leren met een kritische ingesteldheid naar de wereld te kijken. Ze leren om hun eigen mening in vraag te stellen en te herzien. Kinderen leren om informatie niet meteen als juist te bestempelen, maar vragen te stellen zoals "Hoe komt dat?", "Waarom is dat zo?", "Hoe kan ik daar meer over te weten komen?", …

Hoe sluit dit aan bij het ontwikkelen van 21e eeuwse vaardigheden?

- In een wereld die heel snel evolueert, is kennis snel verouderd. We zetten in op competentieontwikkeling zodat kinderen de nodige vaardigheden verwerven om de veranderingen van de 21e eeuw te hanteren.
- Tijdens het onderzoekend leren gaan kinderen observeren, systematisch gegevens verzamelen, ordenen, interpreteren, ideeën en creatieve oplossingen bedenken, samenwerken, digitale bronnen raadplegen en presentaties maken, …
- Onderzoekend leren stimuleert de ontwikkeling van alle 21e eeuwse vaardigheden die kinderen nodig hebben om de wereld van morgen in te stappen.

Onderzoekend leren

- In een wereld die voortdurend in verandering is, hebben kinderen een aantal basisinzichten nodig om goed in de wereld te kunnen functioneren, maar bovenal de vaardigheden en de wil om zelf de nodige kennis te leren verwerven en toepassen.
- Bij de baby's en peuters handelt onderzoekend leren vooral over kinderen tijd en ruimte geven om zelfstandig hun eigen ik, de anderen en de ruimte te verkennen en ontdekken.
- Bij de oudere kinderen ontstaat een onderzoek vaak vanuit een vraag of een onderwerp uit de ronde. De thema's die aan bod komen, worden gekoppeld aan de ontwikkelingsdoelen en eindtermen. Dit is voornamelijk gelinkt aan de leerplandoelen voor WO, maar ook reken en -taalonderzoek kunnen voorkomen.
- Vb: Rekenonderzoek: turven bij een vogeltelling, temperatuurgegevens in een tabel zetten, de groei van een plant in cm berekenen,...
- Vb: Taalonderzoek: adres leren schrijven om een brief op te sturen, leren waar worden hoofdletters geplaatst,...
- Vb: WO: Welke paddenstoelen groeien op ons domein? Wat betekent de opwarming van de aarde? Wat zijn de rechten van het kind?
- Bij de jonge kinderen gebeurt het onderzoekend leren meestal samen met de hele groep en wordt er rond eenzelfde thema gewerkt. Naarmate kinderen ouder worden, gaan ze meer en meer en zelfstandig aan de slag. Een onderzoek kan individueel, in duo of in een klein groepje gebeuren, waarna kinderen hun bevindingen presenteren aan de rest van de kinderen.
- De leerlingen gaan naarmate ze ouder worden steeds meer zelfstandig aan de slag. De rol van de begeleider is die van inspirator en coach. De begeleider zorgt er voor dat kinderen meer inzicht krijgen in hun eigen leerprocessen en bewaakt dat de groep iets bijleert.